AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա 700 ղշ. 1400 ղշ.
Արտասահման 110 ֆր. 200 ֆր.
Ամերիկա 9 տոլար 15 տլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852
ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ
Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Ղալաթիա, Թիւնէլի քով Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳԻՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՄԱՏՐԻՏԻ ՇՈՒՐՋ
ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՍԿՍԱՒ

ԵՐԿՈՒ ԿՈՂՄԵՐԸ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ԾԱՆՈՒՑԱՆԵՆ

Ուրուկուա խզեց յարաբերութիւնները ՄԱՏՐԻՏԻ ՀԵՏ

ՍԵՎԻԼ, 23.— Մաքուէտա գիւղը, երկուշաբթի առաւօտէն ի վեր, կատարելապէս ըմբոստներու տիրապետութեան ներքեւ կը գտնուի։ Կարմիրները բազմաթիւ զոհեր տուած են, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ վիրաւորներ և գերիներ։

Մաքուէտա գիւղը, Մատրիտի պաշտպանութեան տեսակէտով վերջին ծայր կարեւոր է և ազգայնականներու կողմէ գրաւումը մեծ յաջողութիւն մը կազմէ։

Պիլպաօի շրջանին մէջ Զօր. Մօլա վերստին առաջխաղացման ձեռնարկած է գրաւելու համար Էյպարը, ուր զէնքի գործարան մը գտնուելուն, կառավարականներուն կողմէ յամառօրէն կը պաշտպանուի։ Մատրիտէ կը հաղորդուի որ, կարմիրները գնդակահարած են գեր—գնդապետ մը, որմէ կը կասկածէին թէ ազգայնականներու հաշւոյն լրտեսութիւն կը կատարէ։

Պարսելոնէ կը հաղորդուի որ, Բոմփանիսի դէմ ծագած ըմբոստական շարժումը տարածուած է ամբողջ Քաթալոնիա և Բոմբանիս ստիպուած է փախչելու։

Իրունի իշխանութիւնները որոշած են փակել սահմանագլուխը, [illegible] ըլլալով որ Ֆրանսայէ դարձած համայնավարները խառնակութիւններ հանած են քաղաքին մէջ։

ՊԻԼՊԱՕՆ ԱԼ ՊԻՏԻ ԻՅՆԱՅ

ՊԻԼՊԱՕ, 23.— Զին. գիտողները կը յայտնեն որ, յեղափոխական ուժերուն երէկ Պիլպաօի արեւելակողմը ձեռք ձգած յաջողութեանց հետեւանքով, այս քաղաքը փրկելու յոյս չէ մնացած։

Արդարեւ, քաղաքապահներու մեծամասնութիւնը միայն դանակներ ունին իբր զէնք, որովհետեւ յեղափոխականները գրաւած են անոնց [illegible] քամիոններով զէնքեր։

Միւս կողմէ ըմբոստ նաւատորմը պաշարած է նաւահանգստի կառավարական նաւատորմը։

Հավաս գործակալութեան Ֆղթակիցը կը հաղորդէ որ ըմբոստ նաւատորմը կարմիրներու պատկանող մէկ նաւը գրաւած և ուրիշ մըն ալ ընկղմած է։

Միւս կողմէ չի հաստատուիր այն լուրը թէ ըմբոստներու մարտանաւերը գրաւած են կառավարական սուզանաւ մը որու մէջ 750 հազար [illegible] կը գտնուէր։

** Սալամանքի մէջ փաշիսթ հրամանատարները խորհրդաժողով մը կազմած են։

ՈՒՐՈՒԿՈՒԱ ԽԶԵՑ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄՈՆԹԷՎԻՏԷՕ, 28.— Մատրիտի Ուրուկուայի պետ հիւպատոսին [illegible] քոյրերուն սպանութեան հետեւանքով, Ուրուկուայի և Մատրիտի կառավարութեանց միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւնները խզուած են։ Այս մասին հրատարակուած որոշումնագիրը կ'ըսէ.—

1.— Մատրիտի Ուրուկուայի դեսպանատունը պիտի փակուի և [illegible] կանչուին դիւանագիտական ներկայացուցիչները, մինչեւ որ Սպանիոյ կառավարութիւնը ապահովութիւն տայ թէ անոնք պիտի կրնան կատարել իրենց պաշտօնը։

2.— Ուրուկուայի գործակատարը Մատրիտէ հեռանալէ առաջ, Սպանիոյ արտաքին նախարարութեան մօտ բուռն բողոք մը պիտի կատարէ։

3.— Գործակատարը, Արժանթինի դիւանագիտական ներկայացուցիչներէն պիտի խնդրէ պաշտպանել Սպանիոյ Ուրուկուայի հպատակները։

4.— Այս որոշումնագրին բնագիրը Ազգաժողովին պիտի ղրկուի։ Ցայտնի չէ դեռ որ, Ուրուկուայի կառավարութիւնը Պուրկոսի ազգ. պաշտպանութեան քոմիթէն իբր Սպանիոյ օրինաւոր կառավարութիւն պիտի ճանչնայ՞ թէ ոչ։

ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 23. — Իրազեկ շրջանակները, Ուրուկուայի Մատրիտի կառավարութեան հետ դիւանագիտական յարաբերութիւնները խզելու առած որոշումը խիստ ծանրակշիռ կը նկատեն։ Արդարեւ, մտավախութիւն կը տիրէ որ, Ուրուկուայի այս որոշման հետեւին հարաւ-ամերիկայի միւս պետութիւնները։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԸՆԴՀ. ՀԻՒՊԱՏՈՍՆ ԱԼ ԱՆՅԱՅՏ

ՀՌՈՄ, 28. — Կը հաղորդուի որ, Մատրիտի իտալ. ընդհ. հիւպատոսը անհետացած է և Հռոմի կառավարութիւնը սպառնացած է խիստ ծանրակշիռ միջոցներ ձեռք առնել, եթէ չգտնուի ան։

ԶՕՐ. ՖՐԱՆՔՕԻ ՄԷԿ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՍԵՎԻԼ, 23. — Զօր. Ֆրանքօի ուժերը երէկ Թօլէտօի ճակտին վրայ գրաւեցին պաշտպանողական զօրաւոր դիրք մը, որ կը նմանի ա[illegible] օգտագործուած են ընդհ. պատերազմի ընթացքին։

ՄԱՏՐԻՏ
ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԻ ԴԷՄ
ՊԱՏԻԺՆԵՐՈՒ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

ՄԱՏՐԻՏԻ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ
Պատերազմ կը ճաշակէ Փորթուկալի համար

ԼՈՆՏՈՆ, 23.— «Տէյլի Հէրըլտ» կը հաղորդէ որ Մատրիտի կառավարութեան արտաքին նախարարը ծանուցագրի մը մէջ, որ պիտի ուղղէ չէզոքութեան համաձայնութեան մասնակցող պետութեանց, պիտի բողոքէ այս համաձայնութեան կարգ մը պետութեանց կողմէ բռնաբարման դէմ։

«Մորնինկ Փոսթ» կը հաղորդէ Ժընեւէն որ Տէլվայօ նոյն իսկ մտադիր է պատիժներ սահմանել Փորթուկալի դէմ։ Այն պարագային որ իրագործէ իր մտադրութիւնը, անխուսափելի պիտի ըլլայ նոր վէճ մը Ազգաժողովի մէջ։

Ինչ որ շատ աւելի ծանրակշիռ պիտի ըլլայ, քանի որ հայեցական խնդրոյն հետեւանքով հակընդդէմ երկու ճակատ եր գոյութիւն ունին։

Թերթը կը հրատարակէ իր թղթակցին Փորթուգալի պատուիրակ Վասքոնսէլլոսի հետ ունեցած մէկ տեսակցութ.ւնը։ Այս վերջինը յայտարարած է որ համայնավար յաղթանակի մը պարագային, Փորթուգալ թերեւս պիտի ստիպուի պատերազմիլ պաշտպանելու համար իր անկախութիւնը։

Փորթուգալ միւս կողմէ չի հանդուրժեր որ իր երկիրը կարենայ հակակշռել յանձնաժողով մը որու պիտի անդամակցի Ռուսիա։

Պաղեստինի մէջ ձերբակալութիւններ ԿԱՏԱՐՈՒԱԾ ԵՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 23.—Հայֆայէ կը հաղորդուի որ, անգլ. տեղեկութեան մը համաձայն, 2643 Արաբներ և 346 Հրեաներ ձերբակալուած են, արաբ գործադուլի շարժումին սկսած Ապրիլ 13էն ի վեր։

1646 արաբ և 218 Հրեաներ դատապարտուած են։

Նոր գործադուլ Ֆրանսայի մէջ

ՓԱՐԻԶ, 23.— «Ժուր» կը հաղորդէ որ Փարիզի և արուարձաններու չօքօլայի գործարաններուն վեց հազար գործաւորները գործադուլ յայտարարած և գործարանները գրաւած են։

ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԱՏՐԻՏ, 23.— Կուատարամայի ճակատի կառավարական ուժերը ջախջախեցին ըմբոստ զօրաբաժինները որոնք փորձեցին կտրել Կաւքոնի շրջանին հանրապետական գծերը և գրաւեցին Լօզօյայի ջրամբարները, որոնք մասամբ կը հայթայթեն Մատրիտի ջուրը։ 400 ըմբոստներ սպաննուեցան։

Ըմբոստները յարձակեցան ձեռնառումբերով բայց ի վերջոյ ստիպուեցան նահանջել, թողլով մեծ քանակութեամբ ռազ'անի թ։

Կառավարական ուժերը յառաջացան երեք քիլոմէթր։ Բացարձակապէս անհիմն է այն լուրը թէՍպանիոյ հանրապետութեան նախագահ Ազանաք գերի բռնուած է համայնավարներու կողմէ։

ՖՐԱՆՍԱ ՌԱԶՄԱՆԻՒԹ ԿԸ ՂՐԿԷ

ՓԱՐԻԶ, 23.— «Էքօ տը Փարի» կը հաղորդէ որ, Փարիզի ձախակողմեան սպանիական շրջանակներու համաձայն, Սէն Նազարի առջեւ խարսխած չորս սպանիական մարտանաւեր հրահանգ ստացած են 66000 զէնքեր և երկու միլիոն փամփուշտ բեռնաւորելու Մատրիտի կառավարութեան ղրկուելու համար։

ԶՕՐ. ՖՐԱՆՔՕ ԿԸ ՅԱՌԱՋԱՆԱՅ

ՓԱՐԻԶ, 23.— Զօր. Ֆրանքօի մեծ ընդհ. բանակատեղին կէս գիշերէն կը հաղորդէ որ, ազգայնական ուժերու առաջացումը Թալավէրայի ճակտին վրայ, յանգած է Թօլէտօի մօտ Թօրիմօ վայրին գրաւման։

Կարմիրներու վնասը վերստին յաղթանչական է և ազգայնականները բազմաթիւ գերիներ բռնած են։

Կիփուզքօայի ճակտին վրայ ազգայնականները գրաւած են Վէրմարան, Անտալուզիոյ ճակտին վրայ կարմիրներու երկու օդանաւերը վար ձգուած և ջախջախուած են։

ՖՐԱՆՍ. ՆԱՒ ՄԸ ԴԱՐՁՈՒԱԾ

ՓԱՐԻԶ, 23. – «Ժուր» թերթը յայտնելէ վերջ որ սպանիական կառավարական մարտանաւ մը դարձուցած է ֆրանս. շոգենաւ մը խուզարկուած զայն Մէլիլլայի բացերը կը բողոքէ ֆրանս. կառավարութեան որ, նման ծանրակշիռ դէպք մը չէ հաղորդած հանրութեան։

Թերթը հարց կուտայ ծովային նախարարութեան թէ գոհացում պահանջուած է այս բռնաբարման դէմ։

** Քաթալոնի կառավարութեան պետ Բոմբանիս յայտարարած է որ կառավարութիւնը ցարդ ոևէ առաջարկ չէ ստացած, արտօնելու համար Թրոցքի բնակի Քաթալոնիա։

ՓԱՐԻԶ, 23.— Սէվիլի անթէլը կը հաղորդէ.— Թօլէտօի Ալքազար պալատին փլատակներուն վրայ, ազգայնականները միշտ կատաղի դիմադրութիւն մը կը կատարեն կառավարականներուն դէմ։

Ռապաթի անթելը կը հաղորդէ որ Մատրիտի կառավարութեան քաղաքապահները հետզհետէ կը մերժեն քալել դէպի ճակատ։

ԼԻԹՎԻՆՕՖ Է ՈՐ
ՀԱՊԷՇԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ
ԼԱՀԷՅԻ ԱՏԵԱՆԻՆ ՅԱՆՁՆԱԾ Է

ՆԵԿԻՒՍ ԿԸ ՊՆԴԷ ՀԱՊԷՇ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՅՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԺԸՆԵՒ, 23.—Նէկիւս լիազօրութիւնները ճշդող յանձնաժողովին ղրկած է յուշագիր մը, որով կը պահանջէ ճանչցուիլ իբր կայսր Եթովպիոյ ընդարձակ հողամասերու իր կառավարութիւնը ունենալով Կօրէի մէջ, մինչ Իտալիա Եթովպ՝ոյ փոքր մէկ մասը կը գրաւէ միայն։

ԻՏԱԼԻՈՅ ՄԷՋ ՑԱՍՈՒՄ

ԼՈՆՏՈՆ, 23.—Իտալիոյ մէջ մեծ ցասում պատճառած է Հապէշիստանի խնդրոյն Լահէյի ատեանին յանձնուիլը։

Հռոմի մէջ կը յայտարարեն թէ միջազգ. ատեանը եթէ ուշացնէ իր որոշումը, Իտալիա պատուիրակութիւն մը չպիտի ղրկէ և պիտի մերժէ մասնակցիլ Լօքարնոյի Խորհրդաժողովին։

Լահէյի մէջ կը վախցուի ոկ Արդարութեան Միջազգ. Ատեանին հեղինակութիւնը պիտի վտանգուի, եթէ Իտալիա մերժէ ընդունիլ իր վճիռը որ հաւանաբար իր դէմ պիտի ըլլայ։

Ժընեւէ կը հաղորդուի որ Իտալիա ներկայացուցիչ չպիտի ղրկէ Ազգերու Ընկերութեան ընդհ. ժողովին և արդէն իսկ ետ կանչած է իր պատուիրակութիւնը, խաղաղութեան ի նպաստ Ռատիայի խորհրդաժողովէն։ Իտալիոյ այս որոշումը ծանր ազդարարութիւն մը կը նկատուի։

ԼԻԹՎԻՆՕՖԻ ԴԵՐԸ

ՎԱՐՇԱՒԻԱ, 23.— Ժընեւէն «Իսքրա» գործակալութեան ստացած մէկ հեռագրին համաձայն, Ազգերու Ընկ.եան լիազօրութիւնները ճշդող յանձնաժողովին մէջ Լիթվինօֆ է որ բուռն կերպով պնդած է հապէշական խնդիրը յանձնել Լահէյի ատեանին։

Լիթվինօֆ նոյն իսկ հեղինակը եղած է այս որոշման և իր այս խաղը նպատակ ունի արգիլել Հինգերու Խորհրդաժողովը կամ խոչընդոտներ հանել նման գումարման մը դէմ։

ԻՏԱԼԻԱ ՉՊԻՏԻ ՔԱՇՈՒԻ

ԺԸՆԵՒ 23.—Լիազօրութեանց յանձնաժողովը գումարեց գաղտնի նիստ մը, որ տեւեց ժամը 10.30—13 05։ Ընդհ. ժողովը Եթովպիոյ պարագան պիտի կարգադրէ այս գիշեր ժամը 18.30ի իր նիստին։

Յանձնաժողովը ազատ պիտի թողու ընդհ. ժողովը իր որոշման մէջ։ Իրազեկ շրջանակները կը յայտնեն որ Իտալիա պիտի սպառնայ կատարելապէս անգիտանալ Ազգաժողովի աշխատութիւնները, եթէ Եթովպիոյ հարցը թողուի Լահէյի ատեանին։ Բայց անոնք կ'աւելցնեն որ իտալ. կառավարութիւնը վերջնապէս չպիտի քաշուի Ազգաժողովէն առ այժմ։

Սըր Սամուէլ Հօրի պատասխանը ԻՏԱԼԻՈՅ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԴԻՐՔԸ ՉԷ ԽԱԽՏԱԾ

ԼՈՆՏՈՆ, 22.—Անգլ. ծովային նախարար Սըր Սամուէլ Հօր Միջերկրականի իր քննական ուղեւորութենէն վերադարձին խիստ կարեւոր ճառ մը արտասանած է։

Նախարարը յայտնելէ վերջ որ բարեկամական յարաբերութիւններ հաստատուած են Միջերկրականի պետութեանց հետ և ապահովութեան ներքեւ դ ած կայսրութեան ճամբաները, աւելցուցած է.

Իտալացիներուն պնդումը կատարելապէս անհիմն է։ Ո և է նոր քաղաքականութիւն մը չենք հետապնդեր Միջերկրականի մէջ։ Անգլ. քաղաքականութեան մէջ ալ ո և է փոփոխութիւն չէ մտցուած։

Սըր Սամուէլ Հօր ի վերջոյ շնորհաւորած է անգլ. նաւատորմը, յաջողութեամբ գլուխ հանած ըլլալուն իր ծանր պարտականութիւնը։

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՍԷ ԳԵՐՄԱՆ ՄԱՄՈՒԼԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 23.—Քաղ. շրջանակները մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն Սըր Սամուէլ Հօրի յայտարարութեանց Միջերկրականէ դարձին։

«Պերլինէր Թակէպլաթ» կը գրէ.— Իտալիա մեծ ուշադրութեամբ պիտի կարդայ Սըր Սամուէլի ճառը։ Քանի սպառազինումները շատնան, այնքան կը փափկանայ դիւանագիտական յարաբերութեանց ուղղութիւնը։

Անգլօ-իտալ. յարաբերութիւնները վերստին կը վատթարանան

ԼՈՆՏՈՆ, 23.—Իտալական մամուլը բուռն կերպով կը յարձակի Անգլիոյ Միջերկրականի քաղաքականութեան վրայ և կ'ըսէ որ Մեծն Բրիտանիա մտադիր է աւելցնել Միջերկրականի իր ծովային խարիսխները։

Իտալական մամուլը մինչեւ առաջ կ'երթայ ըսելու որ Անգլիա պիտի ո զէ հեղինակութիւն ձեռք բերել Հապէշիստանի մէջ։

Մամուլը կ'աւելցնէ որ բացատրութիւն մը անհրաժեշտ է երկու երկիրներու միջեւ եթէ կ'ուզուի վերակենդանացնել եւրոպական համագործակցութիւնը։

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷՆ

ՖՐԱՆՍԻՍՔՕ ԵՒ ՌԱՄՕՆ ՖՐԱՆՔՕ

Երկու թշնամի եղբայրներ

Երկու Ֆրանքօներ կան Սպանիոյ մէջ։ Մէկը ֆաշիստ է, միւսը հանրապետական։ Մէկը կաթոլիկ է, միւսը ազատամիտ։ Մէկը ճերմակ է, միւսը կարմիր։ Մէկը, Ֆրանսիսքօ Ֆրանքօն է որ Սպանիան կրակի ու արիւնի մատնած է՝ ըմբոստութեան գլուխը անցնելով, իսկ միւսը՝ Ռամօն Ֆրանքօ, այն հռչակաւոր հրամանատար օդանաւորդը որ 1930ին, կազմակերպիչներէն մէկը հանդիսացաւ այն յեղափոխութեան որ Ալֆոնս ԺԳ.ի թագաւորը գահէն ձգեց։ Արդ, այս երկու մարդիկը եղբայրներն են և այն վէճը որ զիրենք կը բաժնէ, ողբերգական նշանակութիւն մը կը ստանայ, տրուած ըլլալով որ ան կը մարմնացնէ սպանիական եղբայրասպան տռամը։

Ֆրանսիսքօ և Ռամօն մեծցած նոյն յարկին տակ և ստացած են նոյն դաստիարակութիւնը։ Այդ պատճառաւ է որ, անոնց կեանքը զարմանալի կը թուի։ Առաջինը ծնած է 1892ին, երկրորդը 4 տարի յետոյ՝ Կալիսիոյ մէջ։ Հայրերնին, ծովային սպայ, միշտ հաւատարիմ մնացած է Միապետութեան, իսկ մայրերնին եղած է ջերմեռանդ կաթոլիկ մը։ Երկու եղբայրներն ալ իրենց երիտասարդ հասակէն ընդգրկած են զինուորական ասպարէզը։

Բայց անոնց նկարագիրները իրարու չէին համաձայներ և խուլ թշնամութիւն մը կը ծնէր անոնց միջեւ։ Մինչ Ֆրանսիսքօ կը յայտնուէր որպէս վառվռուն, գործնական և վճռական սպայ մը, եղբայրը, երազուն, ամէնէն խենթ, ամէնէն քաջ և ամէնէն յանդուգն արարքները գործելու տաակ պատանի մը կ'երեւար։ Անոնց պահպանողական ընտանիքին մէջ, կարծես այն ժամանակ նախափորձերը կը կատարուէին Սպանիոյ մէջ այսօր տեղի ունեցող կռիւներուն։ Ֆրանսիսքօ կը ներկայացնէր կամքը, իսկ Ռամօն՝ սիրտը։ Թէ մէկուն և թէ միւսին յատկութիւնները իրենց թերութիւններն ունէին։ Երկուքն ալ ծնած են պայքարելու համար։ Գո՞րծ, զգացո՞ւմ, ձա՞խ, ա՞ջ։ Այս բոլորն ալ ան ժամանակէն սկսած էին ծլիլ այս երկու երիտասարդներու հոգիին մէջ.. և արդէն, զգետնուած զատողութիւնը չի կրնար զիրենք չափաւորութեան բերել։

Տարիները կ'անցնին։ Ռամօն և Ֆրանսիսքօ կը շարունակեն իրենց ընդգրկած ասպարէզին հետեւիլ։ Բայց անհամաձայնութիւններն ալ կը քալեն աւելի շեշտուելով։

Կրակը կը խանդավառէր այն ճիգերէն զոր մարդիկ կ'ընեն դէպի արեւ բարձրանալու համար։ Անդրանիկը, խորապէս զայրացած այն յաղթութենէն զոր Ամերիկացիք կը տանին իր երկրին դէմ, կ'ուզէ ծառայել։

Կը մեկնի Մարոք ուր իրենները կը կռուին մանուշակագոյն, դեղին և կարմիր դրօշին տակ և ուր իր սուրին շնորհիւ կը շահի իր բոլոր աստիճանները։

1913ին տեղակալ, 1914ին հարիւրապետ և 1916ին հրամանատար Մարոքեան ուժերու, որոնց մէջ փայլուն հռչակ մը շինել կը սկսի։

1921ին, ֆրանսացի Զօր. Միլան Աստրէյի հետ Միտի—Պէլ Ապպէս կ'երթայ, ֆրանս. օտար զօրաբաժնին քով ուր կը մնայ երկար ամիսներ։ Այդտեղ, սպանիացի երիտասարդ հրամանատարը, գնահատելով այն ծառայութիւնները զոր Լէժիոն Էթրանժէրը կը մատուցանէ Ֆրանսայի, կ'որոշէ իր երկրին մէջ ալ ունենալ նոյնպիսի բանակ մը և ծրագիրը կը ներկայացնէ իր մեծաւորին։ Այսպէսով կը կազմուի «Թէրշիօն» այսինքն սպանիական Լէժիոն Էթրանժէրը։

Թէրշիոյի բազմալեզու և բազմացեղ զինուորները մեծ սիրով մը կը կապուին զիրենք կազմակերպողին, զոր կը նկատեն իրենցմէ մէկը։ Այս զարմանալի պատերազմիկները մէկ հայրենիք միայն ունին՝ պատերազմը, մէկ բանի համար միայն կ'ապրին՝ պատերազմելու։ Ուստի զարմանալի չէ՞ երբ այսօր անոնք Ճիպրալթարը կ'անցնին գնդակներու տակ... երգելով։ Երբ անոնք պատերազմի կ'երթան, կը կարծեն թէ իրենց տունը կը մեկնին։

Թէրշիոյի կազմութենէն յետոյ, 1925ին Ֆրանսական Լէժիոնի կողքին կը կռուի Ապտ-էլ-Քէրիմի դէմ։ Այդտեղ կը ստանայ հազարապետի աստիճանը, և 1928ին կը դառնայ վաշտապետ-զօրավար։ Ան Սպանիոյ ամէնէն երիտասարդ զօրավարն է։

***

Երբ Ֆրանսիսքօ այսպէս կը բարձրանայ, Ռամօն անգործ չի մնար։ Ցայտնապէս, իր եղբօր գաղափարները զինք չեն հրապուրեր և կը զօհանայ մեծ օդաչուարդ մը դառնալով։

1927 ը այն շրջանն է ուր Լինտպէրկ, առաջին անգամ ըլլալով Ատլանտեանը կ'անցնի։ Այս դէպքը կը յեղաշրջէ Ռամօնի հոգին։ Իր կարգին կը պատրաստուի մեծ ճամբորդութեան մը և կը ծրագրէ մէկ անգամէն կտրել Հարաւային Ատլանտեանը։ 1928 ի գարնան մէկ առաւօտուն, Նաթալէն կը մեկնի և երեսուն ժամ յետոյ կը հասնի Ռիօ տը Ժանէյրօ։ Եւ մէկէն ի մէկ անոր յաղթանակը կը գայ կ'անցնի եղբօր հռչակը։ Աշխարհի մամուլը կը խօսի իր մասին և շնորհիւ այս յանդուգնին՝ Սպանիա տեղ կը գրաւէ Ովկէանոսը յաղթող ազգերու հոյլին մէջ։

Սակայն, այս հրաշալի յաղթանակը երբեք Ռամօնը չի մօտեցներ իր եղբօր։ Այդ յաղթանակէն օգտուելով, ան իր յառաջացեալ ընկերային գաղափարները կ'ուզէ տարածել։ Ասոր վրայ ընտանիքը երես կը դարձնէ անոր և տան դուռը կը գոցէ անոր առջեւ։ Ան Ռամօնը կը նկատէ խենթ մը զոր բախտը նպաստաւորած է։

Անկէ զատ, քմահաճոյքներով լեցուն կեանք մը կը վարէ ան։ Այսպէս է որ, օր մը, սրճարանի մը մէջ, իր ընկերները ամուսնութեան մասին խօսելով, կատակի համար կ'ըսեն.

— Դուն կը վախնաս ամուսնութենէ։

— Ես վախնամ կիներէն, հիմա կը տեսնէք. սրճարանէն առաջին անգամ ներս մտնող աղջիկը կինս պիտի ըլլայ։

Եւ այսպէս, առաջինը կինը որ հօրը հետ ներս մտաւ, տիկին Ֆրանքօ դարձաւ։ Այս տեսակ «խենթութիւն»ները վստահութիւն չէին ներշնչեր իր ընտանիքին։

Օդանաւորդը քաղաքական կեանքին մէջ կը նետուի և 1930 ին պայքար կը տանի միապետութեան դէմ և կը միանայ անոնց որոնք կ'ուզեն կարելի եղածին չափ ընկերվարական հանրապետութիւն մը հիմնել։

Այս միջոցին Ֆրանսիսքօ ինքզինքը մոռցնել կուտայ։ Կողմնակից՝ Ալֆոնս ԺԳ.ին, հաւատարիմ՝ Փրիմօ տը Ռիվէրայի յիշատակին, նոր վարչաձեւին դժուարաւ կը միանայ։ 1932 ի ընտրութեանց, իշխանութիւնը կ'անցնի արմատականներուն և յետադիմականներուն ձեռքը։ Ռամօնի աստղը կը սկսի շիջիլ, իսկ եղբայրը կը դառնայ յաջորդաբար զօրավար, սպայակոյտի պետ և պատերազմական նախարար։ 1935 ին, երբ «Ժողովրդային Ճակատ»ը ընտրութեանց մէջ կը յաղթէ, Ֆրանսիսքօ կը ղրկուի Գանարեան կղզիներ որպէս կառավարիչ և յետոյ Մարոք, որպէս զինուորական հրամանատար։

Այս միջոցին, հրամանատար Ռամօն որ ծովային խնդիրներով կը զբաղէր, կրկին հրապարակ կուգար և Վաշինկթօնի սպանիական դեսպանատան ծովային զինուորական կցորդ կը նշանակուի։

***

Այժմ յայտնի է որ Զօր. Ֆրանսիսքօ Ֆրանքօ 18 Յուլիսին ապըստամբութեան մը ծայր տուաւ։ Պիտի յաջողի՞ թէ ոչ, այդ ուրիշ խնդիր է։ Կ'ըսեն թէ ան առանց մտածելու գործ չի տեսներ և թէ պիտի յաջողի։ Բայց ինչո՞ւ իր կինը և զաւակները Փորթուկալ ղրկեց։ Կ'ըսեն նաեւ թէ Ռամօն Ֆրանքօ Վաշինկթընի մէջ կը սպասէ տեսնելու համար թէ ո՞ր կողմը պիտի շահի, ապա զի ըստ այնմ դիրք ճշդէ։ Այս եւս սխալ կարծիք է։ Այդպէս բազմերը անոնք են, որոնք գէշ կը ճանչնան հրամանատար Ռամօնը։

Թարգմ՝ Ս. Ա.

(Ի)

ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ մէջ վերջերս բժշկոր ժանտախտի դէպքեր պատահած ըլլալով, այն տեղէն հասած ապրանքներուն դէմ ժանտախտի յատուկ միջոցներ ձեռք առնուած են։

ԼՈՒՐԵՐ Խ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ

ՀԱՅ ԵՐԱԺՇՏԱԳԷՏԻ ՄԸ ՄԱՀԸ

«Գրական Թերթ» (Սեպ. 10.) — Լէնինականի մէջ մեռաւ հայ երաժշտական մշակոյթի հին սերունդին վերջին ներկայացուցիչներէն մէկը, երաժշտագէտ Արշակ Բրուտեան, որ իր ժամանակին մեծ աշխատանք կատարած է երաժշտութեան մարզին մէջ։

Հայաստանի խորհրդայնացումէն առաջ, Արշակ Բրուտեան երկար տարիներ շարունակ աշխատած է գլխաւորաբար հայկական ձայնանիշերու, խազերու ուսումնասիրութեամբ, ինչպէս նաեւ լուրջ կերպով հետազօտած է հայկական «գամմա»ներու մեկնաբանման կուռեր հարցերը, որոնք պատմական մեծ արժէք կը ներկայացնեն։ Ունի շարք մը տպագրուած աշխատութիւններ, որոնք արժէքաւոր նիւթեր են հայ երաժշտութեան պատմութիւնը ապագայ ուսումնասիրողներուն համար։

Արշակ Բրուտեան է որ, կորուստէ փրկած է Լէնինականի շրջանի բազմաթիւ ժողովրդական երգերու ու պարի եղանակները, որոնք հաւաքած ու գրի առած է ան։ Անոնք չափազանց հետաքրքրական ու արժէքաւոր ստեղծագործութիւններ են իրենց ներդաշնակ ու «մելօտիկ» կառուցուածքով։ Առանձնապէս արժէքաւոր են, նմանապէս անոր հաւաքած Լէնինականի շրջանի պարի եղանակները և քրտական ու թրքական ժողովրդական երգերը։ Անկէ զատ Արշակ Բրուտեան երկար տարիներ աշխատած է նաեւ որպէս երաժշտութեան ուսուցիչ։

Խորհրդայնացումէն յետոյ, Արշակ Բրուտեան շարունակած է երաժշտական գիտա-հետազօտական աշխատանքները։

ԳՐԱԳԷՏՆԵՐՈՒ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Տիկ. Զ. Եսայեան կը պատրաստէ վէպերու շարք մը, որոնք պիտի կրեն «Նրանք, որ չեն յաղթուած» ընդհ. խորագիրը։ Այս վէպերու նիւթերը առնուած են Հայաստանի ներկայ իրականութենէն, գիտուած՝ նորգաղթողներու կողմէ, որոնք կ'աշխատին զանազան բնագաւառներու մէջ։ Զ. Եսայեան կը վերամշակէ «Բարբա Խաչիկ» վէպը և կը գրէ նոր գաղթողներու կեանքէն նոր վիպակ մը «Նոր Հայրենիքը» վերնագրով։

*** Դ. Դեմիրճեան Ա. Հայաստանի հնկայական վերելքին մասին թատերգութիւն մը կը գրէ պետական թատրոնին համար։

*** Ազատ Վշտունի կը պատրաստէ քնարական բանաստեղծութիւններու ժողովածու մը, որ այս տարւոյ վերջ պիտի տպագրուի։

*** Մ. Արմէն յրացուցած է «Հարուստ Մարդիկ» անուն թատերգութիւնը։ Նիւթը վերցուած է բանուորական միջավայրէն։

*** Գեղամ Սարեան կը պատրաստէ բանաստեղծութիւններու նոր ժողովածու մը, որ պիտի տպագրուի տարւոյն վերջաւորութեան։

*** Սիրուսը կը գրէ «Նետուած Ցանցանք» վէպը, որու նիւթը կը կազմէ բանւոր ընտանիքի մը անցեալ ու ներկայ պատմութիւնը։ Ան նմանապէս կը պատրաստէ «Արեւելեան Տեսիլներ» անուն ժողովածոն։

ՀԱՅԵՐՈՒ ԹՇՈՒԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱԼԷՊԻ ՀԻՒՂԱՒԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Պէյրութի «Լը Ժուռ» թերթը կը գրէ. — «Թշուառութիւնը իր գագաթնակէտին հասած է Հալէպի Հայկական Քէմփին մէջ։ Գործ մը գտնելէ յուսահատած անգործներ, զգալով թշուառութիւնը, զրկուած բոլոր եկամուտի աղբիւրներէ, կը ստիպուին իրենց վերջին ճիգերը թափել ապրելու համար։

Անոնք կը դիմեն այն միջոցին որոնց կը դիմեն անօթիները։ Անոնք կազմակերպած են գողութեան և կողոպուտի խմբակ։

Քէմփը կը գտնուի քաղաքի մուտքին վրայ։ Բանջարեղէն վաճառողները իրենց բանջարեղէնները քաղաք բերել և ծախելու համար պէտք է անցնին այս Քէմփին մէջէն և քանի որ իրենց երթեւեկը գիշեր ատեն կ'ընեն, դիւրութիւն ունին անոնց ապրանքը գողնալու, առանց վախնալու որ կը ճանչցուին կամ կը բռնուին։

Մինչեւ հիմա բազմաթիւ յարձակումներ տեղի ունեցած էին, սակայն երէկ առաջին անգամ ըլլալով արիւն հոսեցաւ։

Դժբախտ վաճառորդ մը, իր իշուն վրայ բանջարեղէններ բեռցուցած Հալէպ կուգար. իր փոքրիկ պարտէզին արտադրութիւնները ծախելու համար։ Քէմփէն անցած պահուն Հայերու կողմէ յարձակման ենթարկուեցաւ։ Երբ կուզէր դէմ կենալ և կը պոռար, յարձակողներէն մին քանի մը դանակի հարուածներ իջեցուց անոր մարմինին։ Իր աղաղակները լսեցան սակայն, անմիջապէս ոստիկաններ հասան և վիրաւորը հիւանդանոց փոխադրեցին։ Յարձակողները փախած էին առանց ոստիկանութեան կողմէ ճանչցուելու։

Միմիայն անօթութեան պատճառաւ է որ Հայերը այսպիսի ոճիր մը գործադրեցին։

«Արաբական Արեւելք» գործակալութիւնն ալ կը հաղորդէ Հալէպէն հետեւեալը. 7 Սեպտ. թուականով —

Մեծ եռուզեռ մը կը տիրէ ժողովուրդին մէջ, թշուառ և սովահար Հայերու բազմաթիւ խումբերու կողմէ ի գործ դրուած ոճրագործութեանց հետեւանքով։ Այս աւազակախումբերը քանի մը օրէ ի վեր ճշմարիտ վտանգ մը կը ներկայացնեն Հանրային Ապահովութեան համար։ Ժողովուրդը դիմումագիրներ ղրկած է իշխանութեանց խիստ միջոցներ պահանջելով, իրերու այս կացութեան վերջ տալու համար։ Այդ խումբերը երէկ յարձակեցան խանութներու և ընդեղէնի մթերանոցներու վրայ։

ԻՆՉՊԷՍ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԱԾ Է ԹՕԳԱԹԼԵԱՆԻ

ՅԵՏՆԵԱԼ ՎԱՐՁՔԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

Ինչպէս գրած էինք երէկ, վարչութեան նախորդ օրուան նիստին եղած հրաւէր՝ վրայ, ներկայացած է Թօգաթլեան պանդոկի վարձակալ Մ. Մէտովիչ, իր հետ վերջին ան... սակցութեամբ նոր կարգադրութ... մը ընելու համար յետնեալ վարձ... քերէ մնացած պահանջքի մասին։

Կարգադրուած է որ Մ. Մէտովիչ մինչեւ 31 Դեկտ., այսինքն վերջին երեք ամիսներուն ը... թացքին, ամբողջովին վճարէ նե... կայ տարուան վարձքը։ Իսկ յետ... նեալ վարձքերէ գոյացած պարտ... քին մէկ մասը վճարէ այս ... նին և մնացեալին համար ապա... վութիւն տայ։

Եթէ վարձակալը այս անգամ ալ չկարենայ յարգել իր այս յանձ... նառութիւնը, այդ պարագային պիտի դարձեալ խառն նիստ մը պի... գումարուի, ճշդելու համար թէ ի՛նչ պէտք է ընել։

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը իր վերջին նիստին ... առնելով նախապէս առաջ... ծավարութեան ղրկուած և ... մը փոփոխութիւններով վերադ... ձուած հիւանդանոցի ներքին ... նոնագրի խնդիրը, որոշած է ... հրաժեշտ սրբագրութիւնները ... տարել և նոր մը պատրաստել ... կրկին ներկայացնել գործավար... թեան, վաւերացնելու համար։

Ժողովը որոշած էր Գրասեն... կի տ՝ օրէնը Վարչութեան ... ղրկել, բացատրութիւններ ... համար Հոգաբարձութեան ... ստանալու անհրաժեշտ հրահանգ... ները՝ ի մասին ապահով ... մէջ դնելու համար Հոգաբար... թեան պաշտօնը։

ՆԵՄԻՐՈՎԻՉ ՏԱՆՉԷՆՔՕ ՄԵՌԱԾ

Փոսկայէն կ'իմացնեն ժամ... յազգի մեծանուն գրող Վասիլ ... միրովիչ Տանչէնք-յի, որ ... պետն էր ռուս արդի գրակա... թեան և աշխարհահռչակ անուն ... շահած էր։

Մահը տեղի ունեցած է Սեպ... 18ին, երեկոյեան ժամը 6.30ին, Փոսոյի Սանաթօրիումին մէջ։

Ինչպէս յայտնի է, Տանչէնք... մայրը հայ էր և մեծանուն ... նաստեղծը միշտ հայ կը զգա... քզինքը, թէեւ իբր ռուս ... ցուած ըլլար ան։

Կը մեռնի 92 տարեկան ... կին մէջ։

ՄՈՒՐԱՑԿԱՆԻ ՄԸ ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒ...

Հարաւ-Ֆրանսայի Շաթօ... քաղաքին մէջ մեռած է ... կանոնի Մ. Ըկարիթս ... թաղումէն յետոյ անոր ազգականները, նոյնպէս մուրացկանները ուզեցին անոր քուրջերը ... բաժնել և մեծ զարմանքով ... նին տակէն գտան մօտ մէկ մի... ֆր. արժէքով դրամ և արժէթ... թեր։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — Թիւ 128 —

ՌԷՇԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

— 4 —

Ամէն ընթացք կ'սպասուէր Ժիւլիէթի չափ դիւրագրգիռ աղջիկէ մը։ Ժիւլիէթէն օթեակին դուրսը մօտ նրբանցքը կանչեցի և ըսի.

— Ժիւլիէթ, աղջիկս, հարկ կ'ըլլայ որ այցելես Նազան հանըմին։

— Ուղի՞ղ է, քեռայր, գիս բատիպել որ տեսակցիմ Շիւքրան քըրոջս մրցակցին հետ։

— Ինք պիտի գայ, սակայն արգելք հանդիսացայ։ Հետեւաբար որպէս զի քեռայրիդ արժանապատուութիւնը բարձր բռնես և եթէ կ'ուզես որ զայն ազեղ և ծիծաղելի կացութեան մը չմատնես, պէտք է որ երթանք անոր մօտ, աղջիկս։

Ժիւլիէթ գլխահակ.

— Շատ աղէկ, ըսաւ։

Կզակէն բռնելով գլուխը վեր առի և յարեցի.

— Սակայն ոչ այսպէս խոժոռադէմ.... պէտք է շատ հաճելի և խնդումերես ըլլալ....

Ժիւլիէթ ախորժէն ժպտեցաւ։

— Պիտի ջանամ զիրս ձեռքես եկածին չափ լաւ կատարել և քեռայրիս այս գիշերուան խոր հաճոյքը չխաթարել։

Ժիւլիէթ յարգեց իր խօստումը։ Իր ախորժութիւնը կը ծածկէր առօթխածութեան թեթեւ վարագոյրի մը տակ և շատ քաղցր ու քաղաքավար վերաբերում կ'ունենար Նազանի հանդէպ։ Այսուհանդերձ կ'զգայի թէ ներքնապէս կը տառապէր։

Նազան 35ին մօտեցած էր։ Այս տասը տարիներու ընթացքին կարծես իր դիմագիծը և մարմինը աւելի գեղեցկացած էին։ Սակայն եթէ պէտք է շիտակը ըսել, ես կը նախընտրէի առջի Նազանը և անոր գեռատի աղջկայ տաքուկին անորոշ գիծերը։ Ցետոյ իր ընթացքն ու շարժուձեւերն ալ շատ փոխուած էին։ Չափազանց շփացած, ուրախ, զուարթ և անվերապահ սալօնի կին մը եղած էր։ Նոյնիսկ անոր մէջ նշմարեցի քիչ մըն ալ արկածախնդրութիւն։ Ամէն պարագայի մէջ ընկերս, որ մաքուր բարոյական մը ունէր և սակայն քիչ մը չափէն աւելի միամիտ էր, երջանիկ ամուսին մը չէր համարուեր։

Մինչեւ երգահանդէսի աւարտը Նազան իր քովէն չհեռացուց Ժիւլիէթէն։ Տակաւին զայն փոքրիկ աղջիկ մը կը նկատէր և կառուրի պզտիկ ձագուկները սիրելու պէս զայն ճզմելէ անհանգիստ ընելու աստիճան կը շոյէր։

Բաժանումի պահը եկած ժամանակ Նազան իր Մեծ Կղզիի ամառանոցը հրաւիրեց։

— Անպատճառ Ժիւլիէթէն ինծի պիտի բերէք, Նազմի պէյ, կ'ըսէր և ոչ թէ կէս կամ մէկ օրուան համար այլ՝ օրերով մնալու պայմանաւ։ Մենք այնքա՛ն վաղեմի դրացիներ ենք որ ազգականներ կը համարուինք։ Ցառաջիկայ հինգշաբթի կ'սպասենք ձեզ։

Մենք կը վարանէինք։ Ժիւլիէտ փութաց պատասխանել իմ տեղս.

— Ցառաջիկայ հինգշաբթի, չէ՞, անպատճառ կուգանք, հանըմ էֆէնտի....

. . . .

Երբ առանձին մնացինք Ժիւլիէտ ըսաւ ինծ.

— Իսկապէս քեռայր, Նազան հանըմ շատ սիրտսուն է, պարզապէս ամօթ կ'զգամ քիչ առաջ անոր մասին գէշ արտայայտուած ըլլալուս համար։

— Ուրեմն հաճոյ թուեցաւ քեզ։

— Եթէ հաճոյ չթուէր հաւանութիւն կը յայտնէի՞ որ Մեծ Կղզի այցելութիւն տանք անոնց։ Տեսաք թէ որքա՛ն գոհունակութեամբ ընդունեցի հրաւէրնին։

— Սակայն ես շատ գոհ չմնացի Ժիւլիէթ։ Մինչ ես պատրուակ մը կ'որոնէի մերժելու համար Նազան հանըմի առաջարկը, դուն յանկարծ ընդունեցիր զայն և դժուարին կացութեան մը մատնեցիր զիս։

— Ուրեմն չէ՞ք ուզեր երթ... վա՛խ, վախ, շատ անխոհեմ գտ... նուեցայ, թէեւ խօսք ալ տուի... բայց... քանի որ խոստացանք պէտք է երթանք...։

— Ի՞նչ ընենք, պարտաւոր ... երթալու...։

— Այո՛, պարտաւոր ենք, բայց ուրիշ խնդիր մըն ալ կայ, ի՞նչպէս ... պիտի յայտնենք Շիւքրան մօր... քրոջս։

— Այո՛, այդ ալ հարց մըն է... եթէ յայտնես անպատճառ պիտի վշտանայ.... Միտքս բան մը կը... բայց չեմ գիտեր թէ հաւանութիւն ... կը յայտնե՞ս ի՞նչպէս կ'ըլլայ ... Շիւքրան մօրաքրոջս չըսենք ... գիշեր Նազան հանըմը տեսած ... լոլնիս և չյայտնենք միեւնոյն ... մանակ որ անոր պիտի երթանք...

— Ձեզ գիտեր որ...

(Շար.)

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ԱՆԳԱՐԱ ԴԱՐՁԱՒ

Վարչապետ Ըսմէթ Ինէօնիւ նախընթաց օր գնաց Տոլմապաղչէի պալատը, հրաժեշտ առնելու համար Հանր. Նախագահէն։ Աթաթիւրք վարչապետին ընկերացաւ մինչեւ Հայտար փաշայի կայարանը, ուր ներկայ կը գտնուէին հանրապետ., դատական, ազգ. պաշտպանութեան, առողջապահական գործավարները, բազմաթիւ երեսփոխաններ, կուսակալ Մ. Իւստիւնտաղ և ուրիշ բազմաթիւ անձնաւորութիւններ։

Աթաթիւրք ձեռքը սեղմեց վարչապետին բարի ճամբորդութիւն մաղթելով անոր։ Ըսմէթ Ինէօնիւ բոլոր ներկաներէն եւս հրաժեշտ առնելէ վերջ մեկնեցաւ Անգարա իր տիկնոջ և զաւակներուն հետ։ Կայարանը և Հայտար փաշայի քարափը ամբոխը ջերմօրէն ծափահարեց Հանր. Նախագահը։

Վարչապետին կ'ընկերանար նաեւ գործավար Սաֆֆէթ Արըգան։

** Վարչապետին մօտալուտ Լոնտոն այցելութեան ծրագիրը պիտի ճշդուի Անգարայի մէջ. Հաւանաբար վարչապետը Հոկտ. 10ին քաղաքս գայ Լոնտոն մեկնելու համար։

** Առողջապահական և ազգ. պաշտպանութեան գործավարները երէկ մեկնեցան Անգարա։

ԿՐԹԱԿԱՆ գործավարը յայտարարեց որ, համալսարանի լեզուական վարժարանը պիտի պահուի։ [illegible] 4 տարուայ բարձրագոյն [illegible] է համալսարանի իրաւական ֆաքիւլթէի դասաւրջանը։ Միւս կողմէ կախակայուած է համալսարանի հրատարակութեանց վաճառատան [illegible] Ըքֆէթ, որ 3-4 հազար ոսկիի զեղծում մը կատարած է։

ԻԶՄԻՐԻ միջազգային ցուցահանդէսը նախընթաց օր փակուեցաւ։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ և ելմտական գործավարները երէկ հասած են Սամսուն, ուր այցելած են պատմական վայրերը։ Գործավարները իրենց [illegible] լրացնելէ յետոյ [illegible] են Հօփա։

ՍԵՒ ԾՈՎԻ վերջին բուռն փոթորիկին հետեւանքով Տրապիզոնի [illegible] ողողուած է ջուրերով։ [illegible] մէջ քսան տուներ և [illegible] մը խանութներ քշուած են։ Տրապիզոն-Իրան խճուղին [illegible] վնասներ կրած է։ Գետեզերքին հողամասերը ողողուած են։ Ցանքը կարեւոր վնասներ կրած է։

ՀԱՐԳԻՒԻ զին. վարժարանը [illegible] մեծ շուքով պիտի փոխադրուի Անգարայի Ջանգայայի նոր [illegible] շէնքը։ Ուսանողները [illegible] առաւօտ ժամը 9.30ին Թագ[illegible] արձանին վրայ ծաղկեպսակ մը զետեղելէ յետոյ Հայտարփաշայէն կառախումբով Անգարա պիտի մեկնին։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ երկու ցնցումներ զգացուած են նախընթաց կէսօրէ [illegible] Սինոպի և Գաստամոնիի [illegible] ուր կարգ մը պատեր ճաքած [illegible] Զանգըլտըքի մէջ ալ նոյն օրը 6 [illegible] ցնցումներ եղած են։

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐՀ

ՊՈՒԼԿԱՐ „ԼԷՎՍՔԻ" ԽՈՒՄԲԸ ԻՍԹԱՆՊՈՒԼ ԿՈՒԳԱՅ

Ն.ՇԻՇԼԻ-ԲԵՐԱ ԽԱՌՆ ԽՈՒՄԲԸ ՊԻՏԻ ՄՐՑԻ "ԼԷՎՍՔԻ„Ի ՀԵՏ

Մեր առած ստոյգ տեղեկութեանց համաձայն, Ն. Շիշլիի վարչութեան նախաձեռնութեամբ, Պուլկարիոյ ֆութպոլի զօրաւոր խումբերէն և միջոց մը Սօֆիայի ախոյեան «Լէվըսքի» յառաջիկայ շաբթու քաղաքս պիտի գայ և գալ շաբաթ և կիրակի օր (3 և 4 Հոկտ.) ցերեկէն վերջ, Թաքսիմի Սթատին մէջ երկու մրցում պիտի կատարէ ոչ-ֆէտէրէ ամենազօրաւոր երկու խումբերու՝ Ն. Շիշլի և Բերայի խառն կազմին հետ։

Հ[illegible] մրցելու պայմաններուն մասին գրեթէ համաձայնութիւն գոյացած է, և եթէ անակնկալ մը չի պատահի, ֆութպոլի այս տարուան եղանակը կը բացուի ուրեմն մեծ և կարեւոր մրցումով մը, ինչ որ տեսակ մը չափանիշ պիտի նկատուի մեր տղոց ֆութպոլի մէջ վերջին տարիներս ձեռք բերած յառաջդիմութեան և փորձառութեան։

Ն. Շիշլիցիք, ինչպէս կը տեղեկանանք, այս ամառուան արձակուրդին բաւական աշխատած են Գընալըի մէջ և «ֆորմ»ի մէջ կը գտնուին, և այս շաբաթ օր Թ. Ե. Գուրթուլուշի հետ ալ փորձ-մրցում մը պիտի կատարեն՝ յառաջիկայ շաբթուան մրցումին իբր պատրաստութիւն։

Ցուցալից ենք որ, Ն. Շիշլիցիները Բերացիներուն հետ ներդաշնակ ամբողջութիւն մը կազմելով, պատուաբեր դուրս պիտի գան այս մրցումներէն։ Մօտ օրէն պիտի տանք մրցումներուն լրացուցիչ մանրամասնութիւնները և մեր խառն կազմին տղոց անունները։

ՄԱՐԶ ՍԷՐ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ նախկին հանրապետութեան նախագահ Զայիմիսի յուղարկաւորութեան ներկայ գտնուած է նաեւ Եօրկիոս Թագաւորը։

ԵՈՒԿՕՍԼԱՒ առեւտր. պատուիրակութիւն մը ի մօտոյ Անգարա պիտի գայ Թուրքեւոյւկոսլաւ նոր առեւտր. դաշնագրի մը մասին բանակցութիւններ կատարելու համար։ Միւս կողմէ Տնտես. գործավարութեան խորհրդական Ֆայիք Քուրթօղլու Լոնտոնի մէջ Իրլանտացի ներկայացուցիչներուն հետ կատարած բանակցութիւնները լաւ փուլի մը մէջ մտած են։

ԹՈՒՐՔ մարզիկները երէկ Փիրէա մեկնեցան, Աթէնքի Պալքանեան 7րդ ողիմպիականներուն մասնակցելու համար։

ԹԻՒՆԷԼԻ ընկերութեան Ղալաթիոյ կողմը կառուցանելիք շէնքին յատակագիծը հակառակ ըլլալուն, քաղաքապետութեան նոր պատրաստած ճամբաներու կանոնագրին, անոր շինութիւնը արգիլուած է։ Ցատակագիծը հանրօգուտ գործավարութեան ղրկուած է որոշում տրուելու համար։

ՍՈՒՐԻՈՅ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵԿԱՒ

Սուրիական պատուիրակութիւնը, որ Փարիզի մէջ վերջերս ստորագրեց ֆրանքօ-սուրիական բարեկամութեան դաշնագիրը, երէկ առտու կառախումբով ժամանեց Սիրքէճի, ուր ընդունուեցաւ արտաքին փոխ գործավարին, փոխ կուսակալին ֆրանս. գեսպանատան գործակատարին և ուրիշ անձնաւորութեանց կողմէ։ Սուրիական պատուիրակութեան նախագահն է Հաշէպպէյ էլ Աթթասի, որու կ'ընկերանայ Սուրիոյ կրթ. նախարար Էմիր Մուսթաֆա Շէհապի ինչպէս նաեւ 4 խորհրդականներ և գնդապետ մը Պատուիրակութիւնը իջեւանած է Փէրա Փալաս։

Սուրիոյ կրթական նախարարը հետեւեալը յայտարարած է լրագրողներուն։

«Պէտք կա՞յ ըսելու որ, գոհ մնացած ենք Փարիզի մէջ մեր կատարած աշխատանքէն, որու արդիւնքը այնքան բարեբաստիկ եղաւ։ Թուրքեւսուրիական յարաբերութիւնները խիստ մտերմիկ են։ Փարիզի մէջ ստորագրուած ուխտը ոչ մէկ փոփոխութիւն կը մտցնէ այս յարաբերութեան մէջ։ Ֆրանքեւսուրիական ուխտը ոչ մէկ փոփոխութիւն կը մտցնէ Անթաքիոյ և Իսքէնտէրունի գոյավիճակին մէջ։ Այս երկու «սանճաք»ներու բնակիչները, կը վայելեն ելմտ., տնտես., մշակութային և կրօնական ինքնավարութեան զոր պիտի շարունակեն պահել։

Հիւր պատուիրակութիւնը երկու օրէն Տարոսեան ճեպընթացով Սուրիա պիտի մեկնի։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ՔՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷ

ՇԱՀԻՂ ԹԻՒԵՐԸ

15 Սեպտեմբեր 1936

1903ի պարտաթուղթեր

455 051 թիւը շահած է 50.000 ֆրանք։

Հետեւեալ 25 թիւերը շահած են 1000ական ֆրանք.

410657	438402	549994	596015
411580	445679	552051	607170
414825	455254	557847	612675
416873	495754	562486	612786
427123	510340	568768	654754
693043	710782	728754	742337

769589

1911ի պարտաթուղթեր

310.585 թիւը շահած է 50.000 ֆրանք։

Հետեւեալ 25 թիւերը շահած են 1000ական ֆրանք.

15466	51084	208859	260136
33968	62909	211710	271892
49610	127293	215539	280584
31491	130317	229146	290531
47850	138143	245436	291104
311761	317539	327293	357426

366638

ՊԷՏՔ ԿԱՅ

Գիշերօթիկ մասնաւոր դպրոցի մը համար, պէտք կայ մաքրութեան գործերու վարժ այր երիտասարդ սպասաւորի մը։ Դիմել՝ Շիշլի, Պուլկար Չարշի, թիւ 51, Պ. Ա. Օհանեանի։

ԱԲՈՒ ԼԱԼԱ ՄԱՀԱՐԻ

Հեղինակ՝ Ա. ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ

Հրատ. «Մշակոյթ» գրատան

Գեղեցիկ տպագրութիւն

Գին 25 ղրշ.

ՍԱԿԱՐԱՆ

23 Սեպտ. 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ ԵՒ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ	
1933 Էրկանի ներքին փոխթ.	95.50
1918 Ներքին փոխառութիւն	95.50
1933 փոխոթ. Իւնիթուրք Ա.	21.00
» » » Բ.	19.60
» » » Գ.	20.—
Անատօլու Երկաթուղի Ա.	43.30
» » Բ.	43.30
» » Գ.	45.35
Անատօլու Պօն	45.30
Անատօլու Բաժնեթուղթ	25.—
Սիման(Ասլան)	9.40
Թէրքօզ	12 75
Րէժի	1.70
Թէլէֆօն	8.25
Թրամվայ	20.25
Գօմօնթի	8.25
Մինօթըրի Իւնեօն	8.25
Պոլսոյ Քարափ	10.30
Մէրքէզ Պանքասի	68.—
Իշ Պանքասի	85.—
Քրէտի Ֆոնս. է (1903)	102.—
» » (1911)	94.—
ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Պանքնօթ Սթերլին	635.—
Ամերիկեան (Տօլար)	126.—
Ֆրանս. թղթադրամ	166.—
Իտալական »	196.—
Պելճիքական »	84.—
Յունական » (Տրախ.)	23.50
Զուիցերիական »	818.—
Պուլկարական » (Լէվա)	25.—
Հոլանտական » (Ֆլօրին)	84.—
Չեխօ Սլօվաք » (Քուրօն)	88.—
Աւստրիական »	23.—
Գերմանական » (Ռայխմարք)	32.—
Ռումանական » (Լէյ)	16.—
Եուկօ Սլաւիա » (Տինար)	52.—
Թրքական ոսկի	975.—
Մէճիտիէ	—.—
Պանք Օթօման	843.—
ՉԷՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ	
Լոնտոն	638.—
Նիւ Եորք (սէնթ)	79.99
Փարիզ	12.03
Հռոմ	10.13.25
Պրիւքսէլ	4.72.—
Զուիցերիա	2.43.70
Սօֆիա	63.75.20
Պերլին	1.96.708
ՀԵՌԱԳԻՐ	
Փարիզ (1 անգլ.) ֆր.	75.73
Նիւ Եորք (1 տոլար) »	1507

ՄԱՔՐՈՒՀԵԱՆ

ԵՌԿՍԵՌ ՎԱՐԺ. ԵՒ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ

ՊԷՇԻՔԹԱՇ

Վարժարանս վերաբացուած ըլլալով, ըստ կանոնի, արձանագրութիւնները կը կատարուին մինչեւ Սեպտ.ի վերջ. մինչ այդ ծնողք պարտին փութացնել արձանագրելու գործողութիւնը՝ աւելի դժուարութեանց տեղի չտալու համար,

Վերաքննութիւն ունեցող աշակերտներ իրենց վիճակացոյցերուն մէջ արձանագրուած ձեւով պիտի ներկայանան վարժարան։ Չի ներկայացողներու մասին կանոնագրի տրամադրութիւնը անաչառօրէն պիտի գործադրուի։

Արձանագրուող աշակերտները անմիջապէս դասարանի ուսուցիչին կը յանձնուին զբաղեցնելու համար, իսկ կանոնաւոր դասախօսութիւնները 22 Սեպտ. Գշ. օր պիտի սկսին։

Տնօրէն՝ Կ. ԲԵՒԵՌ (Մխճեան)

100ին 50 ԶԵՂՉ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ

Ա Ն Ժ Բ Ի Թ Ո Ւ

ԱՅՍ ԳԻՇԵՐ

ՍԻՆԷ ՍՈՒՄԷՐ

Կը կատարէ բացումը 1936—37 եղանակին, խիստ հաճելի ժապաւէնով մը

ՄՕՆԹԷ ԿԱՐԼՕՅԻ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Դեր. Հերոսներն են.— ՌՕՆԱԼՏ ԳՕԼՄԱՆ և ԺՕԱՆ ԲԼՕՆՏԵԼ

Ծանօթ.— ՖՕՔՍ ԺՈՒՐՆԱԼ

Աթոռները գիշերը յառաջագոյն գրաւուած են

Տ. ՏԱՆՏՕՐԻԱ

Ցուղարկաւորութեան կազմակերպիչ հաստատութիւն

Հիմնուած 1889ին

Պէյօղլու, Ասմալը Մէսճիտ Թիւ 20

Հեռաձայն 41630

Ցուղարկաւորութեան ամէն գործ կը ստանձնենք։ Մեր պայմանները յաւագոյն և աժանագին են. 40 տարիէ ի վեր մեր աշխատանոցներուն մէջ կը պատրաստուին, կը տրամադրենք դագաղներ, ծաղկեպսակներ, դագաղակիրներ, կը կատարենք ձեւակերպութիւններ, կը պատրաստենք մահազդեր ու մահաձաններ։

Փիչերոյին [illegible] Թէքիր Պալքօն Զըրմա փողոց։

Հեռաձայն 44031

Դագաղակիր օթօներ 3 ոսկիէն սկսեալ։

ՏՕՔԹ. Ս. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Փոխադրուած է Բանկալթիի սինէմայի դէմ, Ջաֆէր փողոց, Թիւ 15, Թէօտորիտի ափարթըման։

'ՓԱՐԻԶ,

ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

Առողջ մնալու առաջին պայմանը՝ պնդութիւն չունենալն է։ Աղիքներու կանոնաւորաբար ամէն օր պարպումը արեան մէջի թոյները կը վանէ։

Գիտութեան ամենավերջին հրաշալիքը եղող «Փարիզ» բուսական դեղահատերը պատրաստուելէն ի վեր, ալոյին, մետաղային դեղահատերը և գարշահոտ իւղերը հրապարակէն քաշուեցան։

Խիթ չտալու և ձանձրալի չըլլալու համար, 10-80 տարեկաններ կը գործածեն։ Հարցուցէք ձեր բժիշկին, սիրով պիտի յանձնարարէ։ Ամէն ոք կը ճանչնայ. գործածողը այլեւս ուրիշ նիւթ չի գործածեր։

ՏՈՒՓԸ 15 ՂՐՈՒՇ Է

Ամէն դեղարան կը գտնուի

ԼԻՍԷ ԲԱՆԿԱԼԹԻ

(ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ)

112ՐԴ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ — ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՅ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷԶ, ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ, ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԵՒ ԼԻՍԷ

Արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան 28 Օգոստ.էն 19 Սեպտ.։

Ամէն հին աշակերտ պարտաւոր է վերանորոգել իր արձանագրութիւնը, տեղի անձկութեան պատճառաւ չի զրկուելու համար իր իրաւունքէն։

Վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան Երկուշաբթի՝ 31 Օգոստ., Երեքշաբթի՝ 1 Սեպտ. և Չորեքշաբթի՝ 2 Սեպտ.։

Դպրոցը կը վերաբացուի և դասերը կը սկսին 21 Սեպտ., Երկուշաբթի առաւօտ։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ Քաղաքապետական թատրոն

ՏՐԱՄԻ ԲԱԺԻՆԸ ԹԷՓԷՊԱՇԸԻ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Հոկտեմբեր 1, Հինգշաբթի գիշեր, ժամը 20ին

Մ Ա Ք Պ Է Թ

Հեղինակ՝ Վ. Շէքսփիր — Թարգմ. Մ. Շիւքրիւ Էնտէմ

ՕՓԵՐԷԹԻ ԲԱԺԻՆԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ

Տ Ո Ւ Տ Ա Ք Լ Ա Ր Ը Ն

Հեղինակ՝ Իվ Միրանտ — Երաժշ. Մօրիս Իվէն — Թրգմ. Է. Րէշիտ

Տղոց բաժինը՝ ՖԱԹՄԱՃԸԳ

Հեղինակ՝ Աֆիֆ Օպայ — Երաժշտ. Ֆէհմի Էկէ

Մ. ԷՆՖԻԷՃԵԱՆ

ՁԵՒ ՈՒ ԿԱՐԻ ԷՆՍԹԻԹԻՒ

ՀԱՐՊԻԷ, ՓՕՐԵԱՁ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 231

Նոր շրջանը կը սկսի 1 Հոկտեմբերին, արդիական կազմակերպութեամբ։ Հիմնովին կ'ուսուցուի ՁԵՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ և ԿԱՐ։ Ընթացաւարտ աշակերտուհիք յետ պաշտօնական քննութեան կը ստանան վաւերացեալ վկայագիր։ Արձանագրութիւնք Դշ. օրեր, ժամը 9—17։

ԿԱՐ ՈՒ ՁԵՒԸ

Դիւրուսոյց մեթոտով և կարի ամէն նրբութիւնները գործնականապէս և հիմնական կերպով կ'ուսուցանէ և վաւերացեալ վկայական կու տայ

ՆԵԿՏԱՐ Գ. ԾԱՌՈՒԿԵԱՆ

Աշակերտներու արձանագրութիւնը սկսած է, Բացի կիրակիէ, դիմել ամէն օր, ժամը 9—12 և 14—18,

Պէյօղլու, Ալթուն Պագգալ, Պապիլ ճամբէսի, Թիւ 63

Հիթլէրեան երիտասարդները ողջունեցին Մուսոլինին

ՀՌՈՄ, 23.—Իտալիա եկած 450 Հիթլէրեան երիտասարդները այսօր Մուսոլինիի առջեւ տողանցք մը կատարեցին։

Կ'ըսուի որ եթէ փոխայց մօտերս Իտալայի Ֆաշիսթներէ բաղկացեալ պատուիրակութ.ւն մը ի մօտոյ Պերլին պիտի այցելէ։

Թիթուլէսքուէն յոյս չկայ

ԼՈՆՏՈՆ, 23.—Թիթուլէսքուի առողջական վիճակը վերստին վատթարացած է։ Հիւանդը հետզհետէ կը կորսնցնէ իր բանականութիւնը։ [illegible] քիչ յոյս կայ բժշկելու զայն։

Լօյտ Ճօրճ Ֆաշի՞սթ կ'ըլլայ

Լոնտոնի «Սընտեյ Րիֆերի» թերթին համաձայն, խիստ հաւանաբար Անգլիոյ ֆաշական կուսակցութեան մէջ մանէ Լօյտ Ճօրճ, որ նոր դարձած է Գերմանիա իր ուղեւորութենէն։

Լօյտ Ճօրճ այս մասին լրագրողներուն կողմէ իրենց ուղղուած հարցումներուն ոչ մխտական, ոչ ալ հաստատական պատասխան տուած է։

ԷՐՎԻԼ ԿՕԼՏ 0.08 մ. ածելիի ծայրերը գիտականօրէն ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Գաւանճ»ի, ժառանգական, կալուածական, էվգաֆի տուրքի գործեր, «ֆէրաղ»ի, «վէֆաէն ֆէրաղ»ի, «ինթիգալ»ի, ժառանգական գործեր, ամէն տեսակ առնելիքներու և մուրհակներու գանձում և հետապնդում Անգարայի և Իսթանպուլի պետական պաշտօնատանց մէջ:

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ ՁՐԻ

Դիմել՝ ՄԱՆՈՒԿ ՎՌԱՄՇԱՊՈՒՀԻ

ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 12ԷՆ 14 ԵՒ 16ԷՆ 17

Իսթանպուլ, Պահչէ Գափու, Նախկին Ռահվանճիլէր, Պէրկիրճիլէր փողոց, Շիրին խան, 3րդ յարկ, Թիւ 10, ճիշդ Պիրինճի Վազըֆ խանին դիմացը:

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՉԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ — ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ — ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՉԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ

ԱՅՍՕՐՈՒԸՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ

Երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն

1.- Ջէյնէպին մեղքը
2.- Սիրոյ թակարդը
3.- Անգլիոյ թագաւորին այցը Պոլիս

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ
ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ
ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՇԱՐՔԸ
ՓՈՒԹԱՑԷ՛Ք
ՓՈՒԹ...Ք

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Քերական Ընթերցարան 30 ղրշ.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի 35 ղրշ.
» Ընթերց. Բ. տարի 40 ղրշ.
» » Գ. Դ. տարի 75 ղրշ.

ԴԻՄԵԼ
ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ
Յ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Անգարա ճատտէսի
Րէշիտ էֆ. խան Թիւ 14

ԿԱՐՈՒՁԵԻ
ՓԱՓԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Այրերու եւ կիներու

ՀԻՄՆԱԴԻՐ-ՏՆՕՐԷՆՈՒՀԻ

Տիկին Երանուհի Փափազեան

Հանրապետական կառավարութենէն արտօնուած վարժարանին աշնանային շրջանի արձանագրութիւնները սկսած են ֆրանսական լիւքս մեթոտով օժտուած նորութիւններով և արանց թէ կանանց զգեստներու յատուկ ձեւ գասաւորութեամբ, ուր մասնագէտ Տիկին Փափազեան իր դիւրըմբռնելի ձեւով կ'աւանդէ Փարիզեան կարուձեւը, տալով վաւերացեալ վկայականներ:

Կիներու օրեր.— Բշ. Գշ. Դշ. Եշ. ժամը 2—5:

Այրերու.— Ուր. և Շբ. օրերը երեք ժամ:

Արձանագրութիւնները՝ Երկուշաբթի և Հինգշաբթի, ժ. 2—5:

Կարեւոր.— Դասերու վերսկսման կանոնաւորումը ապահովելու համար, պէտք է փութով արձանագրուիլ:

ՀԱՍՑԷ.— Ֆէրիգիւղ, Թէփէ Իւսթիւ, հանրակառքի կայարանը, Թիւ 116, Փափազեան ափարթըման:

Türkie Cumhuriyet Merkez Bankasi

19 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1936

(ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՐԱՄ ՏՈՒՆ)

ԳՈՅՔ — ԱՆՏՈՒԿ

	Քիլօ	Թրք. Ոսկի	Թրք. Ոսկի
Ոսկի ձուլ վիճակի մէջ	17 083.062	24.028 693.35	
Թղթադրամ		11 270 910 —	
Մանրուք		904.017.15	36 210.620.50
Տեղական թղթակիցներ			
Թրք. ոսկի		683 336.30	283 336.30
Արտասահմանի թղթակիցներ			
Զուտ ոսկի քիլօ 4.398,244		6.186.482.30	
Ոսկիի վերածելի ազատ տրվիզներ		538.250 36	
Ուրիշ տրվիզներ և պարտական քլիրինկի մնացորդներ		10 867.636 31	17 592.368.97
Գանձատուն			
Շրջաբերութեան մէջ եղող թղթադրամի տանձնուած փոխարժէք		158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած		12.064.611.—	146 683.952.—
ԴՐԱՄԱՊԱՆԱԿ			
Գանձատոմսեր		2.179.250.—	
Մուրհակներ (առեւտր.)		17.070.678.90	19.249 928.90
ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ			
Ա.— Շրջաբերութեան մէջ գտնուած թղթադրամի իբր երաշխաւորութիւն անուանական արժէքով)		34.152.679.20	
Բ.— Արժեթուղթ և պարտաթուղթ		4.172.725 88	38.325.405.08
Դրամ ոսկիի եւ «տրվիզ»ի վրայ ավանս		8 673 01	
Գանձումներու ի հաշիւ ավանս		16.723 885.10	16.812.558.11
Բաժնետէրեր			4.500.000.—
Զանազան			6 421 922 81
2 Մարտ 1933 Թուականէն սկսեալ — Գումար			286 080 092 67

Զեղչի համեմատութիւն 100ին 5.50

ՊԱՐՏՔ

		Թրք. Ոսկի
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ		15 000.000.—
Պահեստի դրամ		1.551.182.53
Շրջաբերութեան մէջ գտնուած թղթադրամ		
Ցանձնառութեան անուած թղթդր.	158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած	12.064.611.—	
Ցանձնառութեան անուած թղթադրամներուն այսօրուան մնացորդը	146.683.952.—	
Ամբողջովին ոսկիով ապահովուած յաւելուածաբար շրջաբերութեան հլած թղթադրամ	16.000.000.—	162.683.952.—
Աւանդներ Թուրք դրամով		15.246.755.8
Վճարման ենթակայ տրվիզներ		
Ոսկիի վերածելի տրվիզներ	4 240,753,54	
Ուրիշ տրվիզներ և պարտական քլիրինկի մնացորդներ	27 414.285.20	31.655.038.7
Զանազան		59.943.163.
Գումար		286.080 092.6

Ոսկիի փոխարէն կանխավճար 100ին 4 50

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՔԱՄԻՕ

Եշ., 17 Սեպտ., ժամը 9ին Ղալաթիոյ քարափէն դէպի Գավալա, Սելանիկ, Փիրէ, Փաթրաս, Վենետիկ, Թրիէսթէ:

ՃԷԼԻՕ

Ուր., 18 Սեպտ. ժամը 9ին դէպի Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ:

ՍՊԱՐԹԻՎԱՆՏՕ

Դշ., 23 Սեպտ. ժամը 12ին դէպի Փիրէ, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճենովա:

ԱԼՊԱՆՕ

Եշ., 24 Սեպտ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ Վառնա, Գոսթանցա, Օտէսա, Պաթում, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Պուրկազ:

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Րըհթըմ խան, Կալաթա Թէլէֆոն 44877 8 9 և կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սէրայ Թէլ. 44656:

Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունիլ և փոխարէն ուղղակի քոնոսըման տալ:

«Մշակոյթ»

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱՏՈՒՆ

Թ. ԱԶԱՏԵԱՆ

Կալաթա, Պիլլոր փողոց, Կիւլ խան, Թիւ 8—9

Գրատունս բազմապիսի և հաղուագիւտ հրատարակութիւններու մթերքով մը ճոխացած, խիստ մատչելի գիներով կը հայթայթէ ամէն կարգի հին ու նոր երկեր, պատմական, բանասիրական, գրական և այլ արժէքաւոր մատեաններ, թարգմանութիւններ. Թերթերու և պարբերականներու կարեւոր հաւաքածոներ, տարեցոյցներ, գեղարուեստական ալպոմներ, ևլն.:

Հանրային մատենադարաններ (արտասահման) և անձնական գրադարան ունեցողներ այս պատեհութենէն օգտուելով կրնան իրենց պակասները ամբողջացնել:

Գրատունս կը ստանձնէ նաեւ տպագրական գործեր:

Գրատունս բաց է կէսօրէ յետոյ, ժամը 2—7:

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, մաքսատան դէմը, Խիւտավէնտիկեար խան, Թէլէֆոն 44792:

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ:

Hermes բեռ կ'առնէ Սպտ.	20—25
Triton	26 Սեպտ.—3 Հոկտ.
Meroe	5—10 Հոկտ.
Ceres	10—15 Հոկտ.

Գետերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հանովրի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները:

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Hermes	Սեպտ. 20ին
Ceres	Հոկտ. 3ին
Merope	Հոկտ. 5ին

Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում

Ulysses	Սեպտ. 23ին
Boseidon	Հոկտ 30ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքոհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Չինկթաոյի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բօրթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջեւ:

Պիրէոս, Մարսիլիա, Պարսելոնա, Վալէնսիա, Լիվըրփուլ և Կըլասքօ

Lima Maru	Նոյ. 18ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար:

Ջրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ:

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ:

Դիմել ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ Կալաթա, Խիւտավէնտիկեար խան,

Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար:

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ

Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36

Մեր վաճառատունէն առեւտուր ընողները բացարձակապէս կրնան վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անշեղ անյեղլի սկզբունքն է՝

ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ և ԲԻԶՈՎ ԳՈՀԱՆԱԼ

ՏԻԿԻՆՆԵՐ — ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ
ՄԻՇՏ ՆՈՐ
ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՈՒՆ

Գործածեցէ՛ք ՖՕՌԹԻՊԱ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ

զոր քսելով ձեր գուլպային մէջերու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս ապահոված կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը.

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. — Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ

Փնտռել բոլոր մեծ դեղարաններուն և սրգուգարդի իրեղէն վաճառող խանութներուն մէջ:

Կարդացէ՛ք «ԱՆԺ ԲԻԹՈՒՆ» կարդացէ՛ք

հարիւրին 50 զեղչ կատարուած է

ԳՐԻԳՈՐ ԻՋՄԻՏԼԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ

Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաեւ կիներու յատուկ թայեօռներ քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ:

ՀԱՍՑԷ.— Գարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, Թիւ 1—2: Հեռաձայն՝ 41098:

Հրապարակ ելաւ

ՆՈՐ ՅՈՅՍ Շաբաթերթին 74րդ թիւը